

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1415. usque ad annum 1431

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1768

VD18 90118294

§. 26. Synopsis Historiæ Wiclefi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66272](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66272)

§. XXVI.

Synopsis Historiæ Wiclefi.

Cum præcipuus octavæ hujus sessionis scopus esset, memoriam Wiclefi, omnesque doctrinæ ejus articulos condemnare, Lectori haud injucundum erit, si Hæresiarchæ hujus gesta breviter adumbrabimus. Erat Natiōe Anglus, Oxoniensis Academiæ Doctor, ac Theologiæ Professor, & Lutterworthensis Ecclesiæ in Diœcesi Lincolniensi Plebanus; illo tempore, quo Monachos inter & Presbyteros sæculares fervida agitabantur dissidia, magni nominis famam apud præfatam Academiam sibi conciliaverat. Ubi vero Clerici sæculares causa ceciderant, Wiclefus ira ac furore accensus, auctoritatem ac jura Pontificis, Clericorum vitia, & Monachorum mendicantium usurpationes, acribus convitiis insectatus est. Clericorum sæcularium ope Rector Collegii Oxoniensis, in utilitatem Cantuariensium studiosorum conditi, renuntiatus est. Postquam hac dignitate per aliquot annos functus esset, Langhamus in Archiepiscopum Cantuariensem post Simonis Islibi hujus Collegii Fundatoris obitum electus, Wiclefum ab hoc officio amovit, instigantibus Monachis, qui de novo ad Collegium admissi, in Wiclefi locum

Sæcul. XV.
A.C. 1415.

*Polyd. c. 18.
Walsing. in
Eduard. III
& Richard.
II.
Valdeas to.
2. diff. 5.*

cum

Sæcul. XV.
A.C. 1415

cum, Religiosum quemdam, nomine Vo-
dehull, promovere cupiebant. Ergo Ar-
chiepiscopus Wiclefo præcipit, dignita-
tem suam huic Monacho cederet, cum
autem obtemperare renuisset, Archiepis-
copus hujus collegii redditus apud seque-
strem deponi jubet. Postea Urbanus V.
Papa, ad quem Wiclefus ab hac senten-
tia appellavit, causam Langhamo & Mo-
nacho addixit, utrique, exclusis Clericis
fæcularibus, per Bullam anno MCCCLXX.
datam hujus Collegii possessionem vin-
dicans.

Ergo Wiclefus loco cedere cogitur, sed
ob sinistrum hoc fatum adversus Curiam
Romanam non parum indignatus vin-
dictæ occasiones sedulo quærebat. Tunc
temporis sententia de Dominio Papæ
& Ecclesiæ in bona temporalia, in Anglia
vel maxime prævalebat, ibique valde am-
pla erat Episcoporum jurisdictio. Igi-
tur Wiclefus contra utrumque arma sua
acuere statuit; cumque ejusdem ausus
faverent Regi, qui suam potestatem au-
toritate Pontificum & Episcoporum in-
firmari, ac decrefcere censebat, præte-
rea Proceribus Regni, qui bona Eccle-
siarum detinebant, & censurarum Eccle-
siasticarum jugum excutere cupiebant, ac
denique etiam populo grata admodum
essent ejusmodi molimina, utpote cui
præstatio denarii S. Petri, aliæque Ro-
mano-

manorum exactiones graves acciderant, Sæcul. XV.
A.C. 1415.
facili negotio Wiclefus complures Patro-
nos atque fautores sibi conciliabat. Quo-
rum ope fretus publice in scholis, &
concionibus suis contra Papalem atque
Episcopalem jurisdictionem declamare
cæperat. Verum errore hoc altiores
agente radices, sibique famam concilian-
te, Simon a Sudburii Cantuariensis Ar-
chiepiscopus mense Februario anno
MCCCLXXVII. Londini convocavit Sy-
nodum, ad quam Wiclefus citabatur, do-
ctrinæ suæ rationem redditurus. Com-
paruit comitante eum Lancastriæ Duce,
qui propter Eduardi III. imbecilliores in-
genii ac corporis vires rerum summam
administrabat. Wiclefus coram Archi-
Præsule causam dixit, & sine lata con-
demnationis sententia recessit.

Verum Gregorius XI. Urbani V. suc-
cessor de doctrina Wiclefi in Anglia
disseminata, nec non de Patronis, sub quo-
rum auspiciis sui condemnationem effu-
gerat, certior factus, ad Episcopos An-
gliaë literas dedit, quibus eum compre-
hendi, aut si forte id fieri non posset,
illum Romam citari iussit, simulque no-
vemdecim Propositiones, quas Wiclefus
effutierat, ad Episcopos misit, easque
tanquam hæreticas, atque erroneas da-
mnavit. Vix hæ Pontificis Epistolæ in
Angliam delatæ, & post obitum Eduardi
Regni

Sæcul. XV. Regni Præsulibus redditæ fuerant, hi eo-
 dem anno ad finem vergente Lambe-
A.C. 1415. thi Concilium convocant, in quo Wicle-
 fus quidem comparuit, iterato tamen da-
 mnationis fulmen declinavit, utpote
 Procerum, populique favore adeo poten-
 ter suffultus, ut Episcopi adversus eum
 haud amplius moliri auderent, quam quod
 eidem, postquam suas propositiones in
 sensu adhuc tolerando explicasset, silen-
 tium imponerent. Verum non multo
 post tempore in Anglia propter pupilla-
 rem Richardi II. ætatem, qui nonnisi ter-
 tium decimum annum agens Patri suo
 successerat, ingentes suscitati fuere tu-
 multus, ipso populo adversus Nobiles ad
 rebellionem concitato. Igitur seditiosi
 excusso Procerum, ac Magistratum ju-
 go consueta tributa pendere recusant,
 bona eorum diripiunt, Archiepiscopum
 Cantuariensem, necnon primarios An-
 gliæ Ministros trucidant, perque totum
 Regnum innumera committunt flagitia;
 Et licet Wiclefi doctrina ad hæc turbas
 forsan non parum contulisset, ipse tamen
 furentium factioni palam non accessit,
 dogma vero suum ubique spargere non
 destitit, ac novos magisque perniciosos
 errores prioribus accumulans, frequentes
 quoque Discipulos eadem docentes sibi
 conciliavit. Guilielmus Curtenacensis
 Archiepiscopus Cantuariensis, ut ulterio-
 res

res errorum progressus inhiheret, Mense *Sæcul. XV.*
 Majo Anno Domini millesimo trecente- *A.C. 1415.*
 simo octogesimo secundo Londini convo-
 cavit Concilium ex octo Episcopis, plu-
 rimis Doctoribus, & Theologiæ, Jurisque
 Baccalaureis conflatum, in quo viginti
 quatuor Wiclefi propositiones damnaban-
 tur, nimirum decem tanquam hæreticæ,
 quatuordecim vero ut erroneæ, & Ec-
 clesiæ definitionibus contrariæ. Priori-
 bus ille Eucharistiam, præsentiam rea-
 lem, sacrificium Missæ, & Confessionem
 impugnabat; his autem adversus excom-
 municationem, verbum Dei prædicandi
 potestatem, decimas, preces, statum re-
 ligiosum, aliasque Ecclesiæ consuetudi-
 nes impotentibus furiis tumultuabatur.
 Sunt, qui testantur Wiclefum, cum in
 Concilio comparuisset, fidei suæ formula
 Patribus exhibita, suos errores retractas-
 se, realemque Christi præsentiam in Eu-
 charistia professum esse. Denique Wi- *Wiclefi*
 clesus aliquot ex post annis ultima die *obitus.*
 Decembris Anno millesimo trecentesi-
 mo octogesimo septimo Lutterworthi ex
 hac vita migravit.

Varia Wiclefus reliquit opuscula, in *Ejus opera,*
 quibus suam doctrinam firmare conaba-
 tur, ex illis quoque Joannes Hussus, &
 Hieronymus Pragensis, pluresque alii er-
 rorum suorum venenum liberaliter hau-
 serunt. Palmarium illius opus est Tri-
 a

Sæcul. XV. A.C. 1415. logus ad modum colloquii veritatem inter, & mendacium, ac sapientiam conscriptus, huncque ferme solum typis impressum novimus. Cum vero ejus Discipuli hunc librum, aliosque plures post Magistri sui obitum ubique vulgare, ejusque errores propagare non cessarent, Thomas Arundelius, qui Guilielmo Curtenacensi Archiepiscopo Cantuariensi successerat, Anno salutis millesimo trecentesimo nonagesimo sexto Londini Provinciam coegit Synodum, in qua duodeviginti articulos ex præfato Trialogo extractos damnavit, tandem vero editis decretis, atque Constitutionibus in Concilio, quod idem Archipræsul Anno Christi quadringentesimo octavo supra millesimum Oxonii celebravit, hæc hæreses penitus proscripsit. Quorumdam Scriptorum fide, quos inter Infantius post Wartonum recensetur, testatum habemus dictum Londinense Concilium primum anno salutis millesimo quadringentesimo decimo initium sumpsisse, in eoque octodecim istos articulos non ex Trialogo, sed ex alio quodam opusculo, cui Wicelista idem nomen ad imitationem sui Magistri indiderant, decerptos fuisse.

Ceterum Wicelisi libros quidam sectæ hujus Discipulus, nomine Petrus Paynus, in Bohemiam invexit, illius vero doctrina, cum brevi tempore Magistros, atque

atque Universitatis Pragensis scholares Sæcul. XV.
A.C. 1415.
 inficeret, a Sbincone ejusdem urbis Ar-
 chiepiscopo anno Incarnationis millesimo
 quadringentesimo decimo damnata fuit,
 ejusdemque jussu ducenta ferme descri-
 pta hujus Hæresiarchæ volumina flam-
 mis tradita fuere. Postmodum vero sub
 annum a Christo millesimum quadrin-
 gentesimum duodecimum Joannes Papa
 in Concilio Romano hanc hæresin confi-
 xit, omnibus tamen in Curia Romana
 comparere petentibus novem mensium
 terminum concessit, infra quem Wiclefi
 personam propugnare, & siquid in ejus
 defensionem allegare possent, proponere
 ipsis liceret.

§. XXVII.

Sessio octava.

Præstituta die quarta Maji, ritu con-
 sueto, præsentate Imperatore octava Labbe Conc.
tom. 12. p. 42.
 celebrata fuit Sessio. Sacris solemni-
 bus, & lytaniis recitatis legebatur Evan-
 gelium ex capite 7. S. Matthæi v. 15. *At-
 tendite a falsis Prophetis.* Sermonem ha-
 buit Episcopus Tolonenfis, sub Themate:
*Spiritus veritatis docebit vos omnem ve-
 ritatem. Joan. 16. v. 13.* Quo factò præ-
 primis de citatione, quæ præcedente ses-
 sione erat decreta, agebatur, simulque
 Sigismundus Austriæ Ducem, ut Cæsa-
 ris,